

U helpt honger in Afrika bestrijden

VSO Nieuws
herfst 2011

De berichten in de media en de actie van giro 555 zijn u vast niet ontgaan: er is hongersnood in de Hoorn van Afrika. In samenwerking met lokale partnerorganisaties in Kenia en Ethiopië is VSO actief om de negatieve effecten van de crisis te beperken. Bovendien helpt VSO dankzij uw steun kwetsbare groepen bij het opbouwen van een beter bestaan en het voorkomen van honger in de toekomst. Zo leren VSO-vakdeskundigen Kenianen een afzetmarkt te vinden voor hun landbouwproducten en hun inkomen te verbeteren. Op de volgende pagina's leest u wat we dankzij uw gift nog meer doen voor de mensen in de Hoorn van Afrika. En wat de impact is van de hongersnood op het werk van uitgezonden VSO'ers.

VSO'er Mascha van Sambeek helpt bij het planten van een boom in Mtito Andei, Kenia

Een groep mensen in het Keniaanse Mtito Andei krijgt les in boekhouden

Wat doet VSO in Kenia en Ethiopië?

- In Kenia werkt VSO samen met kansarme jongeren, vrouwen en andere achterstandsgroepen, zoals gehandicapten en aidspatiënten, om hun levensonderhoud te verbeteren en veilig te stellen. VSO-vakdeskundigen leren deze kwetsbare groepen onder meer een afzetmarkt te vinden voor hun landbouwproducten en hun inkomen te verbeteren. Daarnaast richten de VSO'ers zich op het vergroten van de kennis over organisatiekunde, marketing, netwerken en ondernemerschap.
- In Ethiopië dragen we bij aan het nationale Health Sector Development Plan. VSO richt zich met name op de moeder- en kindzorg. We implementeren informatiesystemen voor gezondheidsmanagement en integreren de hulp op het gebied van gezinsplanning, voortplanting en hiv en aids. Daarbij werken we vooral samen met het ministerie van Gezondheidszorg, ziekenhuizen en mensenrechtenorganisaties.

Improviseren in tijden van honger

Hongersnood bedreigt de Hoorn van Afrika. Drie uitgezonden VSO-vakdeskundigen vertellen over hun werkzaamheden in de geteisterde landen. Lees hoe acute honger maakt dat er andere prioriteiten worden gesteld en de dagelijkse gang van zaken wordt beïnvloed.

De zorg voor water en voedsel krijgt voorrang

Mascha van Sambeek werkt met groepen gehandicapten in de Keniaanse Mtito Andei. Zij begeleidt hen bij het boekhouden en met het opzetten van activiteiten om in hun eigen levensonderhoud te voorzien. Zo helpt Mascha hun levensstandaard te verbeteren.

Maar in de Mtito Andei dreigt hongersnood en wordt het werk van Mascha bemoeilijkt: "De mensen met wie ik werk hebben allemaal te maken met honger. De voedselprijzen zijn gestegen en velen zijn afhankelijk van wat de overheid hun geeft. Hun eerste prioriteit ligt nu bij de zorg voor hun gezin en niet bij het zelfredzaam worden. Het gezin heeft voedsel en drinkwater nodig, en daar wijkt – begrijpelijk – alles voor. Het is dus wel eens lastig om afspraken te maken, omdat die niet altijd kunnen worden nagekomen."

Gebrek aan voedings-supplementen

Fonda Ruiter werkt als kinderfysiotherapeut in het Ethiopische Gondar University Hospital en neemt deel aan diverse projecten, waaronder een speelgoedproject voor ondervoede kinderen om hun welzijn te verbeteren.

In tegenstelling tot het zuiden heeft het noordelijk gelegen Gondar te kampen met zware regenval. En toch merken ook zij de effecten van de droogte en dreigende hongersnood in het zuiden: "Bij ons is er gebrek aan voedingssupplementen voor ondervoede kinderen. Het ziekenhuis krijgt te weinig aangeleverd, omdat het overgrote deel van de nationale voorraad naar het zuiden gaat. Dat heeft grote gevolgen voor de kinderen hier. Want als zij niet de juiste voeding en medicatie krijgen, zullen ze zwak blijven."

Ondervoede patiënten lopen meer risico

Marika Majiers werkte tot voor kort als tropenarts via VSO voor een districtsziekenhuis in Malawi, een gebied buiten de Hoorn van Afrika waar evengoed droogte en honger heersen. Het doel van haar werk was de kwaliteit van met name de gynaecologische en chirurgische zorg te verbe-

teren. "Malaria en hiv krijgen de meeste aandacht, wat begrijpelijk is door het effect dat deze ziekten hebben op de algemene gezondheid. Maar dit gaat ten koste van bijvoorbeeld ondervoeding, iets wat juist in deze regio in het droge seizoen een groot probleem is. Ondervoede patiënten zijn in een minder goede conditie, en daar moet je rekening mee houden bij het plannen van je operaties of bij bevallingen."

"Mensen verzwakken door de honger, waardoor het extra moeilijk is om aan zelfredzaamheid te werken."

Doordat in 2010 Mwanza werd getroffen door een mazelenuitbraak, kwamen er enorme hoeveelheden patiënten met ondervoeding bij. Marika: "Bestaande behandelssystemen liepen over, en de stroom extra patiënten had meteen een effect op de kwaliteit van de reguliere zorg in het district. Ik zag dat er een noodkamp werd opgericht, maar dat allerlei extra organisaties wat onafhankelijk te hulp schoten. Ik heb toen een protocol gemaakt en onderwijs gegeven, zodat alle verpleegkundigen en klinici hetzelfde beleid voerden en er extra aandacht was voor de ondervoedingscomponent."

Een VSO-vakdeskundige verblijft vaak twee jaar bij een lokale werkgever. Marika: "Hierdoor worden goede vertrouwensbanden opgebouwd. Ik heb gemerkt dat dit bijdraagt aan een effectieve respons op extreme calamiteiten als hongersnood."

Uw gift goed besteed: Ethiopië

- Meer dan een miljoen Ethiopiërs krijgen ondersteuning vanuit ruim zestig jongerencentra en centra voor seksuele gezondheid die de Family Guidance Association of Ethiopia (FGAE) runt. Met de hulp van VSO-vakdeskundigen heeft de organisatie een **managementinformatiesysteem** opgezet waarmee medewerkers prioriteiten kunnen stellen, hulpmiddelen toewijzen en de zorg verbeteren.
- VSO-vakdeskundigen hielpen **vier Ethiopische universiteitsziekenhuizen** bij het ontwikkelen van richtlijnen en checklists. Men heeft nu verbeterde toegang tot noodmedicijnen, en ook training-on-the-job heeft bewezen resultaat te boeken. Zo is als gevolg van een training op het **reanimeren van pasgeborenen**, het aantal opnames van baby's met ademhalingsproblemen sterk gedaald.
- Met de hulp van VSO'ers hebben lokale Ethiopische organisaties nieuwe projecten opgezet. Hiermee werden meer dan 1.000 alleenstaande moeders, wezen en hiv-geïnfecteerden bereikt. De *New HIV Positive Women Support Organization* NLK kon **thuiszorg en stervensbegeleiding** bieden aan 324 mensen met hiv en aids. Daarnaast **betrokken zij 794 risicjongeren** bij jeugdriendelijke seksuele gezondheidszorgprojecten.

VSO bestrijdt honger in Ethiopië, Kenia en Somalië

Dertien vakdeskundigen ondersteunen organisaties ter plaatse

VSO helpt actief de effecten van de hongersnood te bestrijden in Ethiopië, Kenia en Somalië. Dertien van onze vakdeskundigen ondersteunen in deze landen de organisaties UNICEF en Oxfam en het ministerie van Noord-Kenia bij het verlenen van noodhulp. Ook zijn we met verschillende organisaties in gesprek om te onderzoeken waar we onze kennis en vaardigheden nog meer kunnen inzetten.

VSO heeft programma's in Ethiopië en Kenia en wordt dan ook elke dag geconfronteerd met de grote droogte en honger in deze landen. Ook de stabielere gebieden ondervinden grote druk van de vele vluchtelingen uit buurland Somalië. En op sommige plekken zijn zelfs voedselgerelateerde conflicten uitgebroken. VSO zet zich in om deze negatieve effecten van de hongersnood zoveel mogelijk te beperken. Hoewel we zelf geen noodhulporganisatie zijn, hebben we wel de kennis in huis die ontwikkelingsorganisaties die noodhulp bieden op dit moment goed kunnen gebruiken. Daarom heeft VSO contact gezocht met die organisaties om te kijken of ze onze ervaren vakdeskundigen konden plaatsen.

Vluchtelingenhulp en belangenbehartiging

In eerste instantie zet Oxfam twee van onze vakdeskundigen in voor belangenbehartiging en helpt één VSO'er het ministerie van Noord-Kenia bij het bestrijden van de ramp. Tien van onze vakdeskundigen gaan UNICEF ondersteunen bij het verbeteren van de gezondheidszorg, de voedselvoorziening en het onderwijs. UNICEF inventariseert op dit moment welke hulp waar nodig is in de getroffen gebieden om te kijken waar VSO verder kan helpen. We verwachten dat de

vakdeskundigen worden ingezet in de overvolle kampen Daadab en Ifo Camps in Kenia, die Somalische vluchtelingen opvangen. Elke dag arriveren daar 1.200 tot 1.500 nieuwe vluchtelingen, waardoor de kampen op dit moment 500.000 mensen tellen. Naast hulp aan deze Keniaanse kampen onderzoeken we samen met UNICEF de mogelijkheden van directe interventie in Somalië zelf.

In gesprek met WFP en Muslim Aid

VSO wil nog meer vakdeskundigen uitzenden en is daarom ook in gesprek met het World Food Program (WFP). We praten over korte-, maar ook langetermijninterventies, omdat verwacht wordt dat de ramp een jaar tot anderhalf jaar zal gaan duren. Ook hebben we een eerste gesprek gehad met Muslim Aid, om hen te helpen bij hun werk in de Mander Triangle (delen van Ethiopië, Noord-Somalië en Noord-Kenia).

“Dertien vakdeskundigen gaan naar de geteisterde gebieden, en meer zullen volgen.”

Invloed ramp op VSO-programma's

De uitvoering van de VSO-programma's in de getroffen gebieden komt op dit moment niet in gevaar door de droogte en de hongersnood. We blijven samen met andere relevante organisaties onderzoeken hoe de mogelijke consequenties van de crisis (kinderen die niet naar school gaan, een toenemende vraag naar zorgfaciliteiten) in de toekomst invloed kunnen hebben op onze programma's. Hier- van houden we u uiteraard op de hoogte.

Pieter Marres nieuwe voorzitter VSO

Na ruim twaalf waardevolle jaren heeft Jean Penders het voorzitterschap van VSO overgedragen aan Pieter Marres. Marres heeft een lange staat van dienst in de ontwikkelings-samenwerking en diplomatie. Zo werkte hij als ambassadeur in Ethiopië en Thailand, als ambassadeur voor VN-vredesmissies in Ethiopië en Eritrea en was hij directeur van het Koninklijk Instituut voor de Tropen. VSO leerde hij al aan het begin van zijn loopbaan kennen, toen hij in 1972 als vrijwilliger in Lesotho in zuidelijk Afrika werkte. "Het interessante vind ik dat VSO altijd bij haar kernactiviteit is gebleven: een organisatie die vakdeskundigen tegen een lokaal salaris uitzendt. Dat vind ik krachtig, en spreekt mij aan." De komende jaren wil Marres onze stichting bekender maken bij het Nederlandse publiek en de banden met het bedrijfsleven versterken. Om zo zijn einddoel te behalen: een kostendekkend VSO.

Royal Haskoning en VSO slaan de handen ineen

Royal Haskoning is VSO's nieuwste businesspartner. Werknemers van het ingenieursbureau kunnen voortaan via VSO voor een aantal maanden worden uitgezonden naar Afrika en Azië om hun kennis en ervaring te delen. Bijvoorbeeld om met hun technische kennis kansarme gemeenschappen te helpen bij het aanpassen aan de veranderende omgeving vanwege klimaatverandering.

"De nieuwe generatie werknemers hecht belang aan zingeving en maatschappelijke betrokkenheid. We zien deze samenwerking met VSO als een manier om hieraan tegemoet te komen. Bovendien past het uitstekend in onze eigen zingeving om actief bij te dragen aan de maatschappij", zegt Kees Lekkerkerker, Directeur HRM.

Bent u of kent u ook een bedrijf dat geïnteresseerd is in een dergelijke samenwerking met VSO? Neem dan contact op met Wim de Jong van VSO: (030) 232 06 00 of w.dejong@vso.nl.

Ook dit jaar geven donateurs VSO een 7,9

We horen graag wat u van ons vindt, zodat we VSO kunnen blijven verbeteren. Daarom zijn we blij dat ook dit jaar weer veel donateurs meededen met de donateursenquête. Hartelijk bedankt!

De enquête werd door 193 donateurs ingevuld. Hun waardering voor VSO sprak duidelijk uit de antwoorden en blijkt uit het eindcijfer: net als vorig jaar is dat een 7,9. Gelukkig waren er ook kritische geluiden, daar kunnen we het meeste van leren. Zo zou 38 procent van de donateurs meer geïnformeerd willen worden over de resultaten van onze programma's, dat is een toename van 13 procent ten opzichte van vorig jaar. Hier gaan we nog beter ons best voor doen. De voornaamste reden om VSO te steunen, is omdat we armoede bestrijden op basis van de lokale behoefte (31 procent). Belangrijke andere redenen zijn dat we werken aan structurele oplossingen (27 procent) en dat we kennisuitwisseling vooropstellen (26 procent).

Sharing skills changing lives

VSO werkt aan de wereld. Ons doel is een wereld zonder armoede, waarin mensen samenwerken om hun ontwikkelingsmogelijkheden te realiseren en daardoor op eigen benen kunnen staan. VSO is een internationale ontwikkelingsorganisatie die op aanvraag vakmensen uitzendt naar met name Afrika en Azië. Vakdeskundigen delen daar tegen een lokaal salaris de kennis en ervaring waaraan het hun collega's ontbreekt.

Werken aan de wereld kunnen wij niet alleen. Daarom werken wij steeds meer samen met bedrijven en instellingen. Samen dragen we bij aan een menswaardig bestaan voor mensen in ontwikkelingslanden en geven we vorm aan maatschappelijk verantwoord ondernemen in Nederland.

Colofon

VSO Nieuws is een uitgave van VSO Nederland en is bedoeld voor donateurs, sponsors en relaties.

Redactie

Inez Endert
VSO Nederland
Herculesplein 8
3584 AA Utrecht
www.vso.nl

Klantenservice

Telefoon 030 – 232 06 00
E-mail info@vso.nl
ISSN 1388-798X

Tekst

Sabel Communicatie

Vormgeving

carta - communicatie & grafisch ontwerp

Fotografie

©VSO: Ben Langdon p1/3/4, Mascha van Sambeek p2, Nienke van der Zwan p4

Drukwerk

De LekStroom Griffioen, Nieuwegein

